

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018209601
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:0018209601.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletého L. D. nar. X.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce dieťaťa rodičov D. D. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v C. č. XX zastúpenej JUDr. Simonou Marcinovou so sídlom na Námestí slobody č. 13 v Michalovciach a L. D. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v A. č. XX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce z 28.11.2018 č.k. 2P/220/2018-15 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zmeny doterajšej úpravy styku a mal. L.. Podaný návrh označil za predčasný, pretože neodkladným opatrením Krajského súdu Košice z 26.4.2018 č.k. 7Cop/25/2018-387 bolo nariadené, aby sa rodičia a maloleté dieťa podrobili odbornému poradenstvu sa Referáte poradensko-psychologických služieb pri ÚPSVaR Michalovce, pričom tento referát ešte proces neskončil, preto bol súd názoru, že je potrebné dokončiť tento psychologický proces, ktorého cieľom je zlepšenie vzťahu otec maloletý ako aj vzťah otec matka. V závere konštatoval, že otcom žiadaná úprava nie je vhodná, nakoľko ani jeden z rodičov by nemal zachovaný jeden celý víkend s maloletým.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a v plnom rozsahu vyhovel jeho návrhu. Namietal, že konajúci súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nepresvedčivo a nedostatočne zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí jeho návrhu. Zdôraznil, že matka maloletého syna na styk s otcom dostatočným spôsobom nikdy nepripravovala a nezdôrazňovala mu dôležitosť druhého rodiča v jeho živote. Práve naopak, podporuje neochotu syna stretávať sa s vlastným otcom, čo sa preukázalo aj na stretnutí v kancelárii sociálneho pracovníka 28.8.2018, kde malo k stretnutiu dôjsť. Po príchode otca dal maloletý syn matke najavo, že chce odísť, pričom matka syna žiadnym spôsobom nemotivovala a neusmernila, aby spoznal svojho skutočného otca (ktorého mu matka do vysokého veku zatajila, že existuje) a inak sa styk neuskutočňuje vôbec. Vyslovil presvedčenie, že maloletý syn je výrazne ovplyvnený matkou, ktorá ho sýti nenávisťou voči otcovi. Vytkol konajúcemu súdu, že tento nedokázal zabezpečiť styk ani na základe vydaného neodkladného opatrenia z 18.12.2013 napriek tomu, že výkon neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu. V ostatnej časti opisoval priebeh konania vo veci samej (pod sp.zn. 2P/307/2012), s ktorým vyslovil nespokojnosť.

3. Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol, aby odvolací súd odvolanie otca zamietol ako neopodstatnené.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa ust. § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom ust. § 66 CMP a dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by konajúci súd zmenil právoplatnú úpravu styku otca s maloletým. Zdôrazňuje, že otec podaným návrhom neosvedčil naliehavosť predbežnej úpravy pomerov ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace záujmu maloletého, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Poukazuje na to, že konajúci súd sa dôsledne vysporiadal so všetkými otcom namietanými skutočnosťami a svoje rozhodnutie perfektne t.j. riadne a zákonne odôvodnil, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva nasledovné.

11. Lustráciou v súdnom registri bolo zistené, že vo veci účastníkov bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 30.8.2011 č. k. 21C/134/2010-78 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 30.4.2012 č.k. 8Cop/371/2011-136, ktorý nadobudol právoplatnosť v časti čo do rozvodu manželstva, zverenia maloletého syna do osobnej starostlivosti matky a určenia výživného 12.10.2011, a čo do úpravy styku 17.5.2012. Týmto rozsudkom súd manželstvo rodičov mal. L. rozviedol a maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, určil vyživovaciu povinnosť otca a upravil styk otca s maloletým raz za dva mesiace, a to tretiu sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky v mieste jej bydliska.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že na Okresnom súde Michalovce sa vedie konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. L. D. pod sp.zn. 2P/307/2012. Odvolací súd dopytom na Okresný súd Michalovce krátkou cestou zistil, že vo veci samej bolo rozhodnuté na pojednávaní 11.12.2018 rozsudkom, ktorý doposiaľ nie je právoplatný z dôvodu podaného odvolania, ktoré sa doručuje. Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 26.4.2018 č.k. 7CoP/25/2018-387 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil mal. L. a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce po dobu štyroch mesiacov.

13. Uznesením Okresného súdu Michalovce z 18.12.2013 sp.zn. 2P/343/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 31.3.2014 sp.zn. 8CoP/107/2014 bolo na návrh otca nariadené predbežné opatrenie (v súčasnosti neodkladné opatrenie) a bol upravený styk otca s maloletým každú párnú nedeľu v mesiaci od 14:00 hod. do 15:00 hod. za prítomnosti matky.

14. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne posúdil nedôvodnosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v otcom navrhovanom znení a stotožňuje sa aj s názorom súdu prvej inštancie, ktorý súdenu vec hodnotil a posudzoval s prihliadnutím na súvisiace konanie (konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv pod sp.zn. 2P/307/2012). Napriek tomu, že z § 324 ods. 1 CSP vyplýva, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie nie len pred začatím konania, počas konania, ale aj po jeho skončení, predpokladom pre jeho nariadenie je aspoň osvedčenie existencie skutočností, z ktorých vyplýva potreba bezodkladne upraviť pomery. Z uvedenej zákonnej úpravy však nie je možné vyvodiť, že neodkladným opatrením sa majú upravovať pomery, ktoré už boli upravené rozhodnutím súdu, teda na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia bez toho, aby bolo aspoň osvedčené, že došlo k takým zmenám pomerov, ktoré je potrebné upraviť bezodkladne, pretože účastníkom hrozí konkrétna ujma na ich právach alebo právom chránených záujmov. V prejednávanej veci sa otec návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha zmeny úpravy styku, ktorý žiada oproti predchádzajúcej úprave rozšíriť, pričom otec v zásade argumentuje, resp. odôvodňuje naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov tým, že matka mu kontakt s maloletým synom, tak ako bolo nariadené neodkladným opatrením neumožňuje. Uvedené potvrdil aj kolízny opatrovník v správe z 16.11.2018 kde uviedol, že otec na súdom určený styk pravidelne prichádza, avšak od vydania neodkladného opatrenia sa s maloletým stretol len dvakrát ešte keď bol maloletý vo veku troch rokov a následne až 28.8.2018 v kancelárii sociálneho pracovníka, pričom stretnutie trvalo len niekoľko minút. Odvolací súd percipuje závažnosť vzniknutej situácie, na ktorú poukázal otec v podanom návrhu a odvolaní (dlhodobá absencia otca vo výchove dieťaťa a neschopnosť matky dieťa vychovávať a usmerňovať k pozitívnemu vzťahu k druhému rodičovi), a ktorá skutočnosť vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach z 26.4.2018 č.k. 7CoP/25/2018-387, musí však konštatovať, že otcom uvedené a osvedčené skutočnosti nie sú dôvodmi pre zmenu dočasnej úpravy pomerov spôsobom a v rozsahu navrhnutých otcom, nota bene pre zmenu napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom. Skutočnosť, že sa nerealizuje styk rodiča s maloletým dieťaťom podľa právoplatného rozhodnutia súdu, nie je dôvodom na zmenu úpravy styku nariadením nového neodkladného opatrenia. Zdôrazňuje, že v tejto veci Okresný súd Michalovce uznesením z 18.12.2013 sp.zn. 2P/343/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 31.3.2014 sp.zn. 8CoP/107/2014 predbežne upravil styk otca s maloletým synom v rozsahu zodpovedajúcom účelu neodkladného opatrenia, čím zabezpečil realizáciu rodičovských práv a povinností otca ako aj ochranu práv maloletého garantovaných a obsiahnutých v Dohovore o právach dieťaťa. Rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach z 26.4.2018 č.k. 7CoP/25/2018-387, ktorým bola rodičom a dieťaťu uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bolo vykonané opatrenie za účelom vytvorenia predpokladov pre obnovenie vzťahu medzi dieťaťom a otcom.

Nemožno opomenúť skutočnosť, že na pojednávaní 28.12.2018 bolo meritórne rozhodnuté na podklade rozsiahleho dokazovania, ktoré síce rozhodnutie nie je právoplatné z dôvodu podaného odvolania, ale nesporne možno v krátkom čase horizonte očakávať trvalú úpravu pomerov účastníkov. Z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko náležitá ochrana práv účastníkov konania už bola ingerenciou súdu zabezpečená, v dôsledku čoho najlepší záujem maloletého dieťaťa nie je ohrozený, preto nebolo potrebné bezodkladne upraviť ich pomery. K odvolacej námietke otca týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolací súd dodáva, že súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov neodkladné opatrenie nenariadil, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia vyjadreným v ust. § 220 ods. 2 CSP a nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti otca konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa §-u 387 ods. 1 CSP a podľa §-u 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

16. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).